

Н. П. Бортник

Навчально-науковий інститут права та психології
Національного університету “Львівська політехніка”,

д-р юрид. наук, проф.,

завідувач кафедри адміністративного та інформаційного права

С. С. Єсімов

Навчально-науковий інститут права та психології
Національного університету “Львівська політехніка”,

канд. юрид. наук, доц.,

доцент кафедри адміністративного та інформаційного права

ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

© Бортник Н. П., Єсімов С. С., 2016

Розглянуто теоретичні та прикладні аспекти нормативно-правового регулювання діяльності підрозділів Національної поліції України у сфері безпеки дорожнього руху. Аналізуються адміністративна правосуб'єктність Національної поліції на підставі відомчих нормативно-правових актів у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, визначаються проблемні питання та пропонуються шляхи удосконалення нормативно-правової бази.

Ключові слова: безпека дорожнього руху, Національна поліція, повноваження, нормативно-правова база.

Н. П. Бортник, С. С. Єсімов

ПРОБЛЕМЫ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ПОЛИЦИИ В СФЕРЕ БЕЗОПАСНОСТИ ДОРОЖНОГО ДВИЖЕНИЯ

Рассмотрены теоретические и прикладные аспекты нормативно-правового регулирования деятельности подразделений Национальной полиции Украины в сфере безопасности дорожного движения. Анализируются административная правосубъектность Национальной полиции на основании ведомственных нормативно-правовых актов в сфере обеспечения безопасности дорожного движения, определяются проблемные вопросы и предлагаются пути совершенствования нормативно-правовой базы.

Ключевые слова: безопасность дорожного движения, Национальная полиция, полномочия, нормативно-правовая база.

N. P. Bortnyk, S. S. Yesimov

PROBLEMS OF LEGAL REGULATION OF THE ACTIVITIES OF THE NATIONAL POLICE IN THE FIELD OF ROAD SAFETY

In the article the theoretical and practical aspects of legal regulation of Ukraine National Police units in the field of road safety. Analyzed administrative legal National Police under

departmental regulations in the field of road safety issues and defined the ways of improving the regulatory framework.

Key words: road safety, National Police, powers, legal and regulatory framework.

Постановка проблеми. Стратегічне значення національного транспортного комплексу пов'язане, передусім, із забезпеченням військово-політичної та економічної безпеки України. Це визначається географічним положенням держави, територією, промисловими потужностями. Зміна геополітичної ситуації і позиціонування України у світовому співтоваристві та на європейському просторі як правової держави висувають нові вимоги до її транспортного комплексу. Транспортні мережі, які визначалися раніше лише як інструмент для внутрішніх і зовнішніх вантажних і пасажирських перевезень, потребують принципово нового підходу до визначення їх ролі і місця в забезпеченні цілісності й непорушності кордонів, єдиного економічного простору, конструктивного вбудовування в глобальну економіку і глобальну систему безпеки. Теоретичні та методологічні основи побудови моделей транспортної безпеки об'єднано спільними методологічними засадами, орієнтованими на механізми реалізації масштабних програм і проектів, з урахуванням довгострокових наслідків їх реалізації для національної безпеки України. У цьому аспекті забезпечення безпеки дорожнього руху є одним з головних завдань поточного етапу розвитку України.

Ступінь розробленості теми. Теоретичним підґрунтям дослідження слугували наукові праці, присвячені вивченню проблем безпеки дорожнього руху В. Б. Авер'янова, О. Ф. Андрійко, О. М. Бандурки, В. М. Бесчастного, Ю. П. Битяка, Л. Р. Білої, А. С. Васильєва, М. Г. Вербенського, І. П. Голосніченка, Т. О. Гуржія, С. М. Гусарова, М. М. Долгополової, Є. В. Додіна, В. В. Зуй, Р. А. Калюжного, Л. В. Коваля, Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова, А. Т. Комзюка, О. В. Кузьменко, Є. В. Курінного, В. І. Курила, О. Л. Міленіна, Д. М. Лук'янця, Н. Р. Нижник, В. Л. Ортинського, О. І. Остапенка, В. П. Петкова, С. В. Петкова, А. О. Собакаря, М. М. Тищенко та інших. Попри те, що праці зазначених авторів, безперечно, мають вагоме теоретичне і практичне значення в доктрині адміністративного права, діяльність Національної поліції у сфері безпеки дорожнього руху потребує подальшого дослідження.

Мета статті – дослідження нормативно-правового регулювання діяльності Національної поліції у сфері безпеки дорожнього руху.

Виклад основного матеріалу. Адміністративна правосуб'єктність патрульної служби Національної поліції України (далі – патрульна служба) повинна реально забезпечувати змогу упорядкування адміністративно-правовим методом суспільні відносин, що складаються з приводу дорожнього руху, в максимальному ступені відповідати її специфіці і об'єктивним потребам. При цьому в основу такої правової категорії покладено адміністративну компетенцію, яка є центральним елементом правового статусу патрульної служби Національної поліції, що визначає її призначення і коло основних функціональних обов'язків. Адміністративна правосуб'єктність патрульної служби Національної поліції України виражає здатність і змогу належної реалізації в рамках функціонального призначення передбачених адміністративно-правовими нормами прав і обов'язків, визначених Законом України “Про Національну поліцію” та несення юридичної відповідальності за невиконання або неналежне виконання зазначених обов'язків [1].

На патрульну службу покладається широке коло і загальних правоохоронних завдань, і низки специфічних, що є основою її адміністративно-правового статусу як правоохоронного органу. При цьому її природа зумовлена походженням з функцій держави щодо правової охорони життя і здоров'я громадян від протиправних посягань і знаходить своє особливе вираження в обов'язку забезпечення безпеки дорожнього руху. Особливий адміністративно-правовий статус патрульної служби пов'язаний зі спеціалізацією по лінії особливого напрямку державної діяльності визначеною Законами України “Про транспорт”, “Про дорожній рух” та необхідністю посилення впливу на сферу дорожнього руху, опосередкованої низьким рівнем безпеки функціонування останньої,

об'єктивною потребою застосування особливих форм і методів її упорядкування у контексті Директиви (Євросоюз) 2015/413 Європейського Парламенту і Ради від 11 березня 2015 року щодо сприяння транскордонному обміну інформацією про випадки порушення правил дорожнього руху, пов'язані з дорожньою безпекою [2, с. 18].

Незважаючи на багатофункціональний характер адміністративної діяльності, патрульна служба Національної поліції виконує не тільки правоохоронні, але й управлінські функції, що характеризує її як основного суб'єкта забезпечення безпеки дорожнього руху. Перехідні положення Закону України "Про Національну поліцію" покладають на підрозділи Державної автомобільної інспекції МВС України окремі повноваження, однак виконання цих функціональних обов'язків обмежено 31 грудня 2016 р. [1].

Водночас повноваження Міністерства внутрішніх справ України у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, визначені у ст. 52-¹ Закону України "Про дорожній рух", не враховано у Положенні про Міністерство внутрішніх справ України [3]. Указані положення не знайшли відображення у Законі України "Про Національну поліцію". Водночас внесення у Положення про патрульну службу МВС України норм щодо забезпечення безпеки дорожнього руху є серйозним кроком на шляху створення дієвої системи державних суб'єктів забезпечення безпеки дорожнього руху [4]. Однак її здійснення сьогодні через відсутність необхідних правових і організаційних засад не може принести очікуваних результатів.

У цьому контексті вбачається за необхідне створення поза системою Міністерства внутрішніх справ (Національної поліції) та інфраструктури (Державної служби України з безпеки на транспорті [5]) безпосередньо підпорядкованого Кабінету Міністрів України координаційного органу щодо забезпечення безпеки дорожнього руху, з правоохоронними та управлінськими повноваженнями, наділеного конкретною сферою відповідальності, та прийняти Положення про координацію у зазначеній сфері, що передбачає у складі координуючих не тільки центральні органи виконавчої влади та місцеві органи влади, автотранспортні підприємства та установи, але й органи місцевого самоврядування.

Юридичний аналіз Положення про патрульну службу Національної поліції приводить до висновку про необхідність його перегляду з позиції систематизації, уточнення і доповнення функцій. Загалом в ньому повинна передбачатися така система функціональних обов'язків патрульної служби Національної поліції: забезпечення законності (контроль і нагляд, дозвільна діяльність) у сфері дорожнього руху; вказівка на адміністративно-юрисдикційні повноваження з відсиланням на Кодекс України про адміністративні правопорушення; адміністративна діяльність щодо безпосередньої організації процесу дорожнього руху, спрямована на забезпечення публічної, громадської та особистої безпеки, а також об'єктів власності; оперативно-розшукова і кримінально-процесуальна діяльність; адміністративно-попереджувальна діяльність з припинення, запобігання та профілактики вчинення злочинів та адміністративних правопорушень. Доцільно передбачити організацію та реалізацію заходів безпеки у вигляді супроводження в установленому порядку транспортних засобів, а також правоохоронні функції, які виходять за межі безпосереднього забезпечення безпеки дорожнього руху, пов'язані з участю в різних формах у заходах з охорони громадського (публічного) порядку та забезпечення громадської безпеки (сприяння кримінальній поліції, органам досудового розслідування; поліції охорони; спеціальній поліції; поліції особливого призначення у різного роду заходах щодо боротьби зі злочинами та правопорушеннями).

Патрульна служба у Положенні про неї визначається як структурний підрозділ МВС України, що здійснює спеціальні контрольні, наглядові та дозвільні функції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. Це не цілком відображає реальний зміст адміністративної правосуб'єктності патрульної служби Національної поліції у правоохоронній сфері. Її статус значно ширший, аніж статус контрольно-наглядового органу, і загалом повинен містити питання охорони публічного (громадського) порядку та громадської безпеки у сфері діяльності з організації та безпосереднього управління процесом дорожнього руху.

У Законі України "Про дорожній рух" цілком виразно висвітлені пріоритети правоохоронної діяльності МВС України. Це правова охорона життя, здоров'я та майна громадян, захист прав і законних інтересів громадян, захист інтересів суспільства і держави шляхом попередження

дорожньо-транспортних пригод, зниження тяжкості їх наслідків. Натомість правоохоронну складову діяльності патрульної служби Національної поліції у вирішенні зазначених завдань нині чітко не врегульовано. Нормативно врегульовано тільки адміністративно-юрисдикційну діяльність у сфері безпеки дорожнього руху (Інструкція з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі [6]).

Сформована ситуація в цій сфері вимагає цілеспрямованої роботи, а не формалізованого нагляду за процесом дорожнього руху. Специфічність такої категорії суспільних відносин, наявність спеціальних правил і норм, що регулюють дорожній рух, особливе правоохоронне значення його забезпечення, на етапі адаптації національного законодавства до вимог Європейського Союзу, говорять про необхідність створення та підтримки адміністративно-правового режиму безпеки дорожнього руху. Саме для цього й існує система державних органів забезпечення безпеки дорожнього руху, в якій основний обсяг правоохоронних функцій покладається на патрульну службу Національної поліції, функціональне призначення якої у правовому захисті громадян від дорожньо-транспортних пригод та їх наслідків.

Збільшення чисельності транспортних засобів та явна невідповідність пропускну здатності дорожньо-транспортної системи у багатьох населених пунктах держави виділяє проблему забезпечення безперервності процесу дорожнього руху, вирішення якої залежить від комплексу актуальних проблем, викладених у Концепції Державної цільової програми підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2016 р. (втратила чинність Постанови Кабінету Міністрів № 71 від 05.03.2014).

Необхідно зауважити, що це питання розглядав у контексті проблеми стратегічного реформування державної політики безпеки дорожнього руху щодо причин і конкретних заходів В. Бесчастний ще у 2012 р. [7].

Забезпечення повсякденної діяльності підрозділів патрульної служби Національної поліції та ДАІ МВС України, які здійснюють свою діяльність відповідно до перехідних положень Закону України “Про Національну поліцію” у сфері дорожнього руху, вимагає належного здійснення координаційної функції. Йдеться про характер, форми та методи управлінського впливу територіальних органів Національної поліції на чинники, що впливають на безпеку дорожнього руху, як об’єкти керуючого впливу з позиції попередження, нейтралізації та запобігання загрозам настання подій дорожньо-транспортних пригод, ліквідації їх наслідків, а також створення, підтримки і поліпшення відповідають вимогам безпеки та безперервності умов дорожнього руху.

В умовах реформування транспортної інфраструктури держави доцільно вводити адміністративно-правовий режим у сфері дорожнього руху. На наш погляд, адміністративно-правовий режим у сфері дорожнього руху становить встановлену законодавством модель належної поведінки громадян, юридичних і посадових осіб, а також порядок реалізації ними своїх прав і повноважень у сфері дорожнього руху в інтересах безпеки, з одного боку, і виконання функціональних обов’язків – з іншого. Адміністративно-правовий режим забезпечується існуванням не тільки спеціальних правил, що передбачають детальну регламентацію діяльності суб’єктів і об’єктів управління, але й механізму державного нагляду і контролю за його дотриманням. При цьому адміністративно-правовий режим виступає предметом правоохоронної діяльності, визначає зміст її адміністративної правосуб’єктності.

Порівняльний аналіз правових основ діяльності патрульної служби Національної поліції показує, що нормативно-правове регулювання не повною мірою відповідає її адміністративно-правовому статусу. Права та обов’язки Національної поліції щодо забезпечення безпеки дорожнього руху та завдання МВС України не узгоджені між собою та виходять за рамки спеціальних контрольно-наглядових і дозвільних повноважень.

Завдання МВС України відповідно до Положення у сфері безпеки дорожнього руху поділяються на: загальні правоохоронні (поліцейські); спеціальні контрольно-наглядові; дозвільні та реєстраційно-екзаменаційні; безпосередньо управлінські; облікові та інформаційно-профілактичні.

На патрульну службу Національної поліції покладається виконання трьох основних функцій: загальної правоохоронної (поліцейської); контрольно-наглядової; додаткової (супутньої). Водночас не передбачена діяльність щодо супроводу транспортних засобів, яка значною мірою відхиляється від суто правоохоронних завдань, концентруючись на питаннях державної та особистої безпеки.

Повноваження ДАї МВС України (до 31.12.2016 р.) поширюються на здійснення функцій: контролю та нагляду у встановленій сфері діяльності; контрольно-дозвільної діяльності; вдосконалення організації дорожнього руху та забезпечення його безпеки. Діяльність підрозділів технічного нагляду носить не наглядовий, а суто контрольно-дозвільний характер.

Не входять до основних функціональних обов'язків патрульної служби Національної поліції такий напрям діяльності, як пропаганда безпеки дорожнього руху, здійсненням якої займаються відповідні підрозділи ДАї МВС України.

З погляду на дослідження українських вчених, які свого часу обіймали керівні посади, пов'язані із забезпеченням безпеки дорожнього руху в системі МВС України (В. М. Бесчастний, С. М. Гусаров, О. Л. Міленін, В. Л. Ортинський, О. І. Остапенко), підрозділи патрульної служби Національної поліції можуть бути поділені на такі види: правоохоронні підрозділи (зокрема спеціальні підрозділи із забезпечення безпечного та безперешкодного проїзду автомобілів спеціального призначення); підрозділи з супутніми правоохоронними функціями (пропаганди); підрозділи інформаційно-аналітичної роботи; підрозділ моніторингу. Треба сказати, що чіткого розмежування функцій між окремими підрозділами правоохоронної спрямованості у сфері безпеки дорожнього руху не проводиться, оскільки до утворення патрульної служби Національної поліції у системі МВС України, структура підрозділів Державної автомобільної інспекції розмежовувалась щодо об'єкта управління та виду діяльності, яка виконувалась.

Адміністративно-правові форми функціонування патрульної служби Національної поліції становлять зовнішнє вираження сутності та змісту її діяльності, що виявляється у здійсненні певних її видів і різновидів, а також конкретних дій (правових актів, рішень) або їх сукупності з варіантами вибору, передбачених або зумовлених нормами адміністративного права для виконання функціональних обов'язків у межах компетенції.

Сьогодні, з наявністю двох структурних підрозділів у сфері забезпечення дорожнього руху, компетенцію яких визначено тільки Законом України "Про національну поліцію" у загальних рисах, існує значна кількість управлінських методів впливу на сферу безпеки дорожнього руху, що вимагає їх оптимізації, зокрема щодо контролю та нагляду. Існування за основними напрямками забезпечення безпеки дорожнього руху змішування різних форм і методів у результаті визначає специфічні способи реалізації адміністративної правосуб'єктності патрульної служби Національної поліції.

Чинне Положення про Державну автомобільну інспекцію МВС України не містить систематизованого викладу форм і методів діяльності, у певних відношеннях не відповідає чинному законодавству, зокрема, Кодексу України про адміністративні правопорушення. Положення про Патрульну службу Національної поліції скеровано на конкретний результат підвищення рівня безпеки дорожнього руху на основі використання у своєму арсеналі технічних засобів виявлення порушень, що реалізовано у Законі України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху" [8].

Але при цьому основний акцент слід робити на методах роботи патрульної служби, які повинні відповідати потребам сфери управління транспортом (наприклад, впровадження Регламенту (Євросоюз) 2015/758 Європейського Парламенту та Ради від 29 квітня 2015 року щодо вимог стосовно схвалення типу для розгортання вбудованої у транспортні засоби системи e-телефонії на основі послуги 112, а також вносить зміни до Директиви 2007/46/ЄС [2, с. 24]).

У межах адміністративної правосуб'єктності патрульної служби Національної поліції виділяється лише наглядова діяльність. На нашу думку, з цим не можна погодитися, тому що патрульна служба Національної поліції функціонує у формі і нагляду, і контролю, які суттєво відрізняються методами їх здійснення та загалом має характер контрольно-наглядової діяльності.

Таке поєднання дає змогу не тільки констатувати факти порушень, але і робити обов'язкові вказівки про їх усунення та про вчинення необхідних дій з метою профілактики порушень, дозволяти або забороняти певні дії, застосовувати до винних заходи адміністративного впливу.

Положення про Патрульну службу Національної поліції не зовсім узгоджується з Законами України “Про дорожній рух” і “Про автомобільний транспорт” щодо обсягу контрольно-наглядової діяльності, не проводячи межі між контролем і наглядом, де це необхідно. За системним підходом обов'язки патрульної служби Національної поліції доцільно визначити за видами діяльності: наглядової; контрольної; дозвільної; адміністративно-юрисдикційної; кримінально-процесуальної; оперативно-розшукової; з організації управління процесом дорожнього руху; з охорони громадської та особистої безпеки; пропаганди тощо.

Нині патрульну службу характеризують як основну правоохоронну службу. У нормативних актах передбачено повноваження щодо застосування заходів адміністративного примусу і адміністративно-юрисдикційного характеру. В основу її функціонування покладено повсякденний адміністративний нагляд у поєднанні з оперативним реагуванням, об'єктами яких є процес дорожнього руху та поведінка його учасників, інші чинники, що впливають на безпеку та безперервність дорожнього руху. Методами позитивного впливу є попереджувальні (не тільки відносно порушень учасників дорожнього руху, але й усіх обставин, що негативно впливають або які не сприяють безпеці дорожнього руху), а також методи організації процесу дорожнього руху та безпосереднього управління ним.

Використання патрульною службою Національної поліції контрольних повноважень необхідно дозволити лише у виняткових випадках, із зазначенням в акті законодавчого рівня вичерпного переліку підстав і встановленням процедури їх застосування. До обов'язкових об'єктів нагляду ввести всі чинники, які впливають на безпеку дорожнього руху та матеріальні об'єкти вулично-дорожньої мережі.

З цих позицій необхідно переглянути повноваження патрульної служби Національної поліції з надання управлінського впливу на процес дорожнього руху, включаючи встановлення заборон під загрозою застосування жорстких заходів покарання в разі його негативного впливу на цю сферу суспільних відносин. Однак, у законодавчих нормах це повинно бути відображено як основні елементи адміністративної правосуб'єктності патрульної служби.

Діяльність служби безпеки дорожнього руху ДАІ МВС України (функціонує до 31.12.2016 р.) характеризується поєднанням контролю, нагляду та дозвільної діяльності (контрольно-наглядовий підрозділ), поряд з повсякденним адміністративним наглядом здійснює комплексні, спеціальні та контрольні перевірки. Предметом цих перевірок є не тільки законність, але і доцільність, дотримання переважно технічних норм (Державні стандарти України (ДСТУ), будівельні норми та правила (БНіП) та інші). Основними об'єктами контролю при цьому є матеріальні елементи вулично-дорожньої мережі, що впливають на безпеку дорожнього руху, а також діяльність транспортних і дорожніх організацій у визначених межах. Все це відбувається у відмінних від патрульної служби Національної поліції формах і методах роботи, у сфері відповідальності. Особливістю контрольної діяльності цього підрозділу є переважне здійснення його в процесі реєстраційної і дозвільної діяльності.

З погляду на Закон України “Про Національну поліцію” та чинні нормативно-правові акти щодо діяльності поліції сферу діяльності служби безпеки дорожнього руху ДАІ МВС України доцільно віднести до компетенції Державної служби України з безпеки на транспорті.

Певні питання виникають з приводу наявності в змісті адміністративної правосуб'єктності патрульної служби Національної поліції загальних правоохоронних функцій, пов'язаних з діяльністю щодо забезпечення публічної безпеки і порядку; охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидії злочинності; надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги. Поєднання вказаних завдань, покладених на Національну поліцію, із завданнями у сфері безпеки дорожнього руху, покладених на патрульну службу Національної поліції, очевидно, об'єктивно необхідно. Водночас, доцільним є посилення і

оптимізація державної діяльності щодо боротьби зі злочинами, так чи інакше пов'язаними з використанням автотранспортних засобів, створення окремого структурного підрозділу поліції, на який буде покладено обов'язок з виявлення та аналізу причин і умов, що сприяють вчиненню злочинів, вжиття заходів щодо їх усунення або нейтралізації. Такий напрям діяльності патрульної служби Національної поліції невіддільний від контрольно-наглядової роботи та вимагає застосування запобіжних заходів на підставі кримінологічного і адміністративно-деліктологічного аналізу.

Висновки. Концептуальний юридичний підхід визначає ефективну транспортну систему України, з одного боку, як основний елемент інфраструктури сьогодення і майбутнього зростання економіки країни, її безпечного розвитку; з іншого боку, як чинник внутрішніх інтеграційних зв'язків. Сьогодні тільки поганий стан шосейних доріг, а часом їх відсутність, є серйозним гальмом соціально-економічного розвитку. Щорічні економічні втрати в Україні від незадовільного стану доріг та дорожньо-транспортних пригод складають понад 3 % ВВП (на всю оборону витрачається 2,7 %). Мобільність, рухливість населення України – майже в 2,5 рази нижча, ніж у країнах Європейського Союзу. Істотним чинником скорочення витрат має стати ефективна діяльність органів виконавчої влади, зокрема підрозділів Національної поліції. Дослідження чинного законодавства у сфері безпеки дорожнього руху вказує на необхідність розроблення стратегії розвитку нормативно-правової бази у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. Метою цих актів має стати об'єднання всіх раніше прийнятих у цій галузі нормативних правових актів, що носять розрізнений характер, формулювання принципів забезпечення безпеки дорожнього руху, встановлення конкретних повноважень, обов'язків і відповідальності органів Національної поліції у сфері дорожнього руху.

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379. 2. Реферативний огляд європейського права (інформаційно-аналітичний дайджест квіт. – черв. 2015 р.) / За заг. ред. В. О. Зайчука. – К.: Ін-т законодавства Верховної Ради України, 2015. – 64 с. 3. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 878. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF/para%20n177>]. 4. Про затвердження Положення про патрульну службу МВС: Наказ МВС України від 02.07.2015 № 796 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0777-15>]. 5. Про затвердження Положення про Державну службу України з безпеки на транспорті: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.02.2015 № 103. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/103-2015-%D0%BF>]. 6. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: Наказ МВС України від 07.11.2015 № 1395 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15/para%20n7>]. 7. Бесчастний В. Стратегічне реформування державної політики безпеки дорожнього руху: від причин до конкретних заходів / В. Бесчастний // Віче. Наук.-практ. журнал. – 2012. – № 4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<http://www.viche.info/journal/2979/>]. 8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху: Закон України від 14.07.2015 № 596-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 39. – Ст. 372.